

worldwidefriends
V E R A L D A R V I N I R

Strandverðir Íslands

Upplýsingar um Veraldarvini

Veraldarvinir eru íslensk félagasamtök sem rekin eru án hagnaðarsjónarmiða. Samtökin voru stofnuð í júní 2001 og hafa frá upphafi haft umhverfismál í öndvegi. Markmið samtakanna er að stuðla að heilbrigðum lífsháttum og betri umgengni manna við umhverfi sitt. Við nálgumst markmið okkar með alþjóðlegu samstarfi og sjálfbóðaliðastarfi og skipulagningu umhverfis- og menningartengdra verkefna í samvinnu við sveitarfélög og frjáls félagasamtök. Veraldarvinir eru brautryðjendur í skipulagningu slíkra verkefna hér á Íslandi.

Frá árinu 2001 höfum við tekið á mót 19.269 erlendum sjálfbóðaliðum og hafa þeir lagt fram rúmlega 2.100.000 klst til íslenskrar náttúru og menningar en það jafngildir 1.016 ársverkum.

Síðustu 13 árin höfum við hreinsað 5.064 km af ströndum Íslands en þess ber að geta að margar strendur hafa verið hreinsaðar oft en einu sinni enda þarf að viðhalda hreinleika þeirra.

Með verkefninu Strandverðir Íslands munum við blása til aukinnar sóknar við strandhreinsanir í samstarfi við sveitarfélög, fyrirtæki, félög og einstaklinga. Við munum beina fleiri erlendum sjálfbóðaliðum í verkefnið og virkja heimamenn í eftirliti með ströndum sínum til framtíðar í samstarfi við okkur.

Verkefnið er nú þegar í gangi og flestir verkþættir þess komnir í gang.

Skipulag og yfirsýn verkefnis

Verkefnið felst í því að allar strendur verða djúphreinsaðar fram til ársloka 2025. Veraldarvinir hafa yfirumsjón með verkefninu. Birna Reynisdóttir líffræðingur er verkefnastjóri þess og heldur um alla strengi sem tengjast því (sjá ferilskrá í lok skjalsins). Vinir Kolgrafarvíkur og Hrafn Jökulsson eru einnig lykilþátttakendur í verkefninu.

Verkefnið er hafið en verður sett formlega í gang 15 október með sýningu í stórri skemmu á Hafnarbakknum í miðbæ Reykjavíkur og er markmið hennar að efla áhuga almennings á þessu mikilvæga umhverfisverkefni.

Skipulagðar verða hreinsanir um allt land jafnhliða því sem ströndin verður kortlögð og mynduð.

Grunnurinn að hreinsun strandlengjunnar eru hópar erlendra sjálfboðaliða sem takast á við tveggja vikna verkefni þar sem unnið er við hreinsun 5 klst á dag fimm daga vikunnar. Búið er að skipuleggja 96 níu manna hópa af Veraldarvinum á tímabilinu 01 september 2020 til 31 ágúst 2021.

Flestir þessara hópa munu dvelja í húsum Veraldarvina á Stöðvarfirði, Raufarhöfn, á Brú í Hrutafirði og í Reykjavík auk þess sem Vinir Kolgrafarvíkur leggja til húsa á Ströndum. Verið er að leita eftir hentugu húsi á Suðurlandi. Þetta styrkir verkefnið verulega og gerir okkur kleift að hreinsa af krafti alla virka daga í flestum landshlutum. Á þeim svæðum þar sem Veraldarvinir geta ekki verið í eigin húsum verður samið við sveitarfélög um afnot af félagsheimilum eða örum húsum sem henta.

Heimamenn geta hreinsað með þessum hópum í einn dag eða fleiri ef þeir hafa áhuga. Einnig verða skipulagðar hreinsanir með heimamönnum, háskólum, náttúrustofum, skólahópum, vinnuhópum, öðrum sjálfbóðaliðum, ferðamönnum, fyrirtækjum og fleirum í hverri viku frá mars fram í október á ári hverju. Fyrirkomulag þeirra hreinsana verður þannig að hópstjórar Veraldarvina mæta á staðinn með allt sem þarf til hreinsunar og sjá um vigtun og flokkun sorps. Strendur verða hreinsaðar í tvo til fjóra klukkutíma og sveitarfélögin sjá um að fjarlægja ruslið.

Drónar verða notaðir til þess að taka myndband af allri strandlengju Íslands til þess að fólk geti áttáð sig á umfangi verkefnisins og eins til þess að hvetja almenning til virkrar þátttöku

Rusl verður greint og vigtað og haldið utan um þær upplýsingar með appi og gagnvirkri heimasíðu sem allir hafa aðgang að.

Sveitarfélögin sjá um flutning, endurnýtingu eða förgun á því rusli sem týnt er.

Þegar strendur hafa verið hreinsaðar þá taka strandverðir í heimabyggð yfir og viðhalda þeim reglulega í framtíðinni.

Úttekt á stöðu strandlengju landsins

Til að fá sanna mynd af stöðu strandlengjunnar þarf að gera eftirfarandi:

- ▶ Hafa samband við öll sveitarfélög og sem liggja að hafi til þess að koma á samstarfi og til þess að sjá hvaða svæði þarf fyrst að hreinsa og hvernig aðgengi er að þeim. Með aðstoð og þekkingu heimamanna er strandlengjan í sveitafélögum skoðuð, metin og skráð.
- ▶ Ganga þarf frá samningi við sveitarfélög og fá leyfi landeiganda
- ▶ Taka þarf tillit til náttúruverndar, fuglalífs, OSPAR stranda o.þ.h.
- ▶ Nauðsynlegt er að vinna náið með Sambandi íslenskra sveitafélaga og landshlutasamtökum sveitafélaganna. Veraldarvinir eru nú þegar í samvinnu og góðu sambandi við fjölmörg sveitafélög á landinu.
- ▶ Taka myndir og myndband af strandlengju Íslands með dróna. Með því móti sjáum við betur hvernig verkefnið liggur auk þess að slíkt myndband virkar sem hvati til þess að virkja Íslendinga til þátttöku í verkefninu.

Hreinsun strandlengju Íslands

Ár	Fjöldi Samtals			
	Sjálfbóaliða	Vinnustundir	Strandlengja km	Rusl kg
2006	64	8.320	65	43.276
2007	243	30.578	378	198.576
2008	302	37.563	599	245.763
2009	362	44.762	602	256.976
2010	364	44.563	593	298.653
2011	354	42.890	438	278.597
2012	245	31.850	432	86.453
2013	263	33.265	378	167.457
2014	202	25.431	273	89.673
2015	180	23.428	241	65.043
2016	165	17.325	212	46.765
2017	162	15.228	198	42.456
2018	189	11.340	234	48.674
2019	212	12.720	326	58.342
	3307	379.263	4969	1.926.704

Ár	Kostnaður Samtals (kr)	Kostnaður per kg (kr)	Kostnaður per km (kr)	Kostnaður per vinnustund (kr)	Magn per km	Magn per klst kg
2006	3.980.954	92	61.245	478	666	5,2
2007	6.576.432	33	17.398	215	525	6,5
2008	7.654.532	31	12.779	204	410	6,5
2009	9.875.432	38	16.404	221	427	5,7
2010	11.768.975	39	19.847	264	504	6,7
2011	10.569.321	38	24.131	246	636	6,5
2012	5.465.632	63	12.652	172	200	2,7
2013	9.453.261	56	25.009	284	443	5,0
2014	8.636.693	96	31.636	340	328	3,5
2015	5.356.532	82	22.226	229	270	2,8
2016	4.564.232	98	21.529	263	221	2,7
2017	4.254.675	100	21.488	279	214	2,8
2018	4.454.521	92	19.036	393	208	4,3
2019	5.543.122	95	17.003	436	179	4,6
	98.154.314	953	322.383	4.024	5231	65,5

Rekstraráætlun október 2020 til september 2021

Tekjur	Samtals (kr)
Styrkur frá stjórnarráði - úr viðjum platsins	18.000.000
Fyrirtæki	11.500.000
Þátttökugjöld sjálfbóðaliða	8.323.000
Samtals	37.823.000
Gjöld	Samtals (kr)
Verkefnastjóri	8.400.000
Myndun strandlengjunnar	630.000
Gagnvirkt kort og app	490.000
Fastur kostnaður samtals	9.520.000
Fæðiskostnaður sjálfbóðaliða	11.264.400
Húsnæði	7.509.600
Bílaleiga	4.470.000
Rekstrarkostnaður bifreiða	2.235.000
Sími og internet	112.000
Búnaður til hreinsunar	1.544.000
Ófyrirséður kostnaður	814.050
Breytilegur kostnaður samtals	27.949.050
Kostnaður samtals	37.469.050
Mismunur Tekjur/Gjöld	353.950
Fjöldi vinnuvikna	1.377
Fjöldi vinnustunda klst	27.540
Fjöldi km	1.415